

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

De S. Rumono Episcopo Travestokæ In Anglia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

ACTORUM
ANONYMO,
EX MSS.
Flumen im-
bribus exun-
dans et peri-
culosum,

a

ope S. Faustæ

pedes vado
transit Alda-
rius.Solemnitaci-
ses monachi
extorres.

b

Reponenda
hæc pag. 180.
NOT. 71.

IV JANUARI.

Tavestokæ,

monasterio
insigni,

fretari conati sunt, pluribus aquarum imbribus qui præteritis inundationibus fluminis ripas impleverant tunc, tanta profunditate experti sunt aquam quam transmeabant crevisse, ut aliter non nisi nando litus contingere cum equis suis possent. Contigit autem monachum præfatum cum reliquiis memoratæ Virginis, quas secum in sportula ferebat, pedestri labore trans torrentem remansisse. Nam a vehiculus, qui eum ferre debuerat, cum illis qui primitus vadum transierant, fortuito vacuus, neminem in dorso suo ferens transmeaverat. Petiit itaque ab his qui jam transierant equum sibi reduci, sed intrare non valuit, quoniam exterruerat eos ingens vadi altitudo. Quid ille faceret, vel quo se verteret primo ignorans, tandem salubri reperto consilio, ad orationis præsidia conversus, lacrymabili prece Domino supplicavit, ut meritis Martyris sanctæ, quam gestebat, incolumis impetum transmeare posset. Nec mora facta, Domini advenit auxilium. Quidam enim rusticus in eodem loco ex incolis loci illius religiose Domini Sacerdoti et monacho obvius factus est eadem hora. Quem isdem Domini famulus rogare cœpit, ut vadum præbendo sibi ostenderet, et pro hic illi ipse mercedem condignam tribueret. Sed ille primo recusare cœpit, timens vim aquæ inundantis. Tandem victus precibus, et hortatu servi Dei admonitus, ut fide armatus aquæ altitudinem ingredi non dubitaret edito signo crucis vadum ingressi, invenerunt aquam fluminis ex Domini præcepto eadem hora in tanta extenuatione exciccatam esse, ut usque ad genua sibi non perveniret quæ paulo ante dorsa equorum supereminens operuerat.

8 Tanto ergo viso miraculo, benedicens Dominum, iter cœptum læti carpebant. Inde itaque digressi, post paucos dies pervenerunt in pago Tervensi, et fessi labore quodam in loco substitere, qui dicitur Nonmaris, prope castrum Asnense. Erat autem in eodem loco haud valde procul cella sita, ubi monachi commanebant, et ipsi ex præfato monasterio monachi propter prædictam paganorum sævitiam ad delitescendum ierant, sub Præpositorum suorum inibi regimine degentes, atque monasticam disciplinam diligenter observantes. Cum quibus etiam cohabitare solitus erat ille Frater, de quo superius sermo habitus est. Fundus autem, ubi cellula sita erat, vocabatur *b* Brivaciacus, et pertinebat ad jus memorati monasterii: quo in loco Sanctorum reliquiæ erant reponendæ; non solum enim sanctæ Virginis Faustæ, sed et nonnullas sanctæ Dei genitricis Mariæ semper Virginis, nec non et sanctissimi

Confessoris Martini Turonicæ Sedis Episcopi, quas repererant in Ecclesia memoratæ Virginis, prædicti viri secum ferebant. Cum cognovissent autem prædicti monachi jam prope adesse suos sacrum thesaurum sibi deferentes, inenarrabili perfusi gaudio occurrunt eis in loco, ubi paulo superius memoravimus eos substitisse. Detulerunt autem secum Fratres, qui obviam venientibus ierunt, cruces et candelabra cum cereorum et candelarum plurimarum nec non et thuribulorum ornamentis. Advenerat etiam cum eis populi multitudo non modica, quæ ex utroque sexu ex vicinis plagis conglobata, cum ingenti devotione ac lætitia sancta excipiebant pignora. Quæ cujus essent meriti palam omnibus illico Dominus ostendit. Denique cum cerei et candelæ, quæ sine lumine delatæ fuerant, antequam reliquiæ e loco ubi depositæ fuerant levarentur, a nemine acciderent infusum divinitus lumen in cunctis apparuit, et tanta virtute repletum, ut nullo ventorum flamine, nulloque aeris incommodo, donec quo tendebatur ventum esset c.

9 Denique cum nubes aqua nimis densata solis claritatem obtuscaret, hominibus et iudicium daret pluvia, quæ etiam de fidelibus turbis, hymnum Deo persolventibus timore pluviarum, meritis Sanctorum intervenientibus, sine pluvia conversa est in claritatem virtute divina; factumque est, ut sine alicujus aeris incommodo pervenirent ad propria qui sacra gestabant pignora. Cum vero pervenissent ad cellulam quam supra taxavimus, ecclesiam laudes Deo canentes ingressi, condigne juxta altaris cryptam deposuerunt, quæ pie ac fideliter detulerant: ubi immensa beneficia sanitatum, Domino in Sanctis suis operante, mirabiliter fiunt usque in hodiernum diem.

a Vehiculus pro equo positum, a vehendo.

b Saussaio est Brivaciacus.

c Deest extinguerentur, vel quid simile.

AD VITAM S. GREGORII LING.

Pag. 169, col. 2, in Epitaphio, ad finem in margine adde Rotertus nosler in historia theomansi pag. 478 legit, direxit.

AD VITAM S. RIGOBERTI EP.

Pag. 180, col. 2, ad finem Translationis S. Rigoberti, adde [Non mediocris portio reliquiarum S. Rigoberti Parisios pridem delata in B. Deiparæ basilica cultu condigno observatur. Ita Breviarium Parisiense, in quo Lectio IX, hoc die est de S. Rigoberto. Idem testatur Saussaio; qui tamen fallitur, dum scribit, eum ab exitio reversum, Sedi restitutum, collapsam disciplinam in integrum pia instantia restituisse.

DE S. RUMONO EPISCOPO TAVESTOKÆ IN ANGLIA.

Tamara annis Cornwalliam a Devonia dividit, ac plures alios recipit priusquam se cum Plimo in Oceanum meridionalem evolvat ad Plimmouth oppidum, quod Plimi ostium sonat. Inter illos est fluvius Tavus, sive Teavus, ad quem Tavistoke, olim monasterio celebre; de quo ita scribit Willielmus Malmesburiensis lib. 2, de gestis Pontific. Angl. in Cri-diensibus: Est in Domnonia conobium monachorum juxta Tau fluvium, quod Tavistok vocatur, quod per Ordgarum Comitem Domnoniensem, patrem Elfridæ, quæ fuit uxor Regis Edgari, surgendi exordium, per Livingum Episcopum crescendi cepit auspiciis; locus amœnus opportunitate nemorum, captura copiosa piscium, ecclesiæ congruente fabrica, fluvialibus rivis per officinas monachorum decurrentibus, qui suo impetu effusi quicquid invenerint superfluum, portant in exitum. Rumonus Sanctus ibi prædicatur, et jacet

Episcopus pulchritudine decoratus scrinii; ubi nulla scriptorum fides assistit opinioni: quod non solum ibi, sed in multis locis Angliæ invenies violentia hostilitatis abolitam omnem gestorum notitiam, nuda Sanctorum nomina, et si si quæ modo prætendunt miracula sciri.

2 Hæc Willielmus. Quam Domnoniam vocat, ea Cornubiam, sive Cornwalliam, et Devoniam complectitur, olim a Domnoniis habitata, quos memorat Ptolemæus lib. 2, cap. 3, Solinus cap. 22, Dumnonios vocat, alii Damnonios; Damnonios mallet Cambdenus. Ordgarus hic porro Domnoniæ Comes, abavus fuit S. Eduardi Confessoris. Nam Elfrida ejus filia mater fuit Ethelredi, S. Eduardi Martyris noverca; Ethelredi autem filius fuit S. Eduardus Confessor, ut in ejus Vita v. Januarii dicitur. Livingus Cnutoni ejusdem S. Eduardi vitrico gratus inprimis fuit, ex monacho Wintoniensi Abbas

sanctis reli-
quis occur-
runt:cerei divini-
tus accensi.

c

pluvia de-
pulsæ.

Vehiculus.

NOT. 69.

NOT. 70.

S. Rigoberti
reliquiæ ali-
quæ Parisiis.cultus olim
S. Rumonus;
cujus Acta
ignota;

Abbas Tavistockensis, inde Episcopus, ambitiosus, inquit Malmesburiensis, et protervus, Ecclesiasticarum legum tyrannus invictus;..... humatus Tavistockia, quo loco multa spectabilia contulerat.

3 S. Rumoni natalem in secunda editione Anglicani sui Martyrologii, pridie Nonas Januar. consignavit Joannes Wilsonus, his verbis : Eodem die Tavestockie in Devonia, commemoratio S. Rumoni Episcopi et Confessoris, vitæ sanctitate et miraculis clari : cujus honori Ordulphus Devonia Comes insigne monasterium construxit, sub annum 960, ubi sacra ejus reliquia longo tempore asservatae sunt magna cum veneratione. Ceterum ipsius Sancti actus omnino ignota est. Cum Devonia serius ab Anglis sit subjugata, verisimile est, eum gente Britannum fuisse.

AD VITAM B. ROGERII.

EX VARIIS.

NOT. 72. Pag. 182, post chronographicum de fundatione Ellantii, ante Prologum Auctoris, adde [Refert Saussaius quoque Rogerium in Martyrol. Gallicano, et Beatum appellat.

AD VITAM B. ANGELÆ

NOT. 73. Pag. 186 post, ad Præfationem nostram, adde [Extat in libro de SS. Fulginatibus auctore Ludovico Jacobilli, Vita B. Angelæ. Cujus nomen recenset quoque hoc die in Martyrol. Franciscano Arturus Monstierius, et plures citat, qui illius meminerunt. Arnaldum autem vitæ Scriptorem, idem Beatum prædicat, et xvii Junii recenset.

AD V JANUARIII.

NOT. 74. Leonora Rodericia.

NOT. 75. Pag. 233, inter Omisso addde [Leonora Rodericia, prima monasterii Pontis-viridis, a Majore Perezia nobili femina sub annum 1310, fundati. Ordinis S. Claræ Abbatis, refertur hoc die et Beata appellatur ab Arturo Monstierio. Ita scribitur ea Franciscus Gonzaga par. 3, provinc. S. Jacobi Conventu 7. Plura miracula edidisse fertur; qua etiam de causa ejus corpus in sacra hujus Conventus aede sepultum, in maxima est apud omnes veneratione. Idem scribit Barezzius par. 4, Chron. Minor. lib. 1, cap. 19.

Ibidem cum de S. Ealredo, lin. 2, dele [Ben. Dorganianus] et repone [Kalendarium Cisterciense Divione excusum.

Ibidem adde : [B. Rogerius Tudertinus, Ordinis Minorum, refertur hoc die ab eodem Monstierio. De eo agemus v. Martii.

DE S. TELESPHORO PAPA M.

NOT. 76. S. Telesphori translatio.

NOT. 77. Pag. 236, col. 1, ad Præfationem adde [In plerisque veteribus MSS. Breviaris Hispanicarum Ecclesiarum, ut ex Luca Torrio. V. CL. didicimus, reperitur ad xxviii Januarii adscriptum S. Telesphori nomen. In MS. Florario SS. 1 Augusti ista leguntur : Item Telesphori Papæ et Martyris translatio.

AD VITAM S. SYNCLETICÆ VIRG.

NOT. 77.

NOT. 78. Pag. 242, col. 2, lin. 1, post, hic dabo, adde [Græcum exemplar una cum Latina interpretatione Petri Lamsseii nostri, a Luca Torrio V. CL. Ærarii regii in Flandria Præfecto, accepimus, unde quasdam annotationes subteximus. Ea ea Vita in Vitis PP. etc.

Ibidem col. 2, lin. 3 a fine, atque etiam ipsi progressus etc. Lamsseius vertit : Etenim ipsa recte facta nos ad laborem et cognitionem accendebant. Sensus videtur esse hic : nam et ipsæres præclare a Syncletica gestæ mentem nostram ad studium provocabant.

NOT. 79.

NOT. 80. Pag. 243, num. 3 lin. antepenultima, recondiremus; lege, recondereimus. ἀποθησαυρίζοντες.

NOT. 81.

NOT. 82. Ibid. cap. 1 num. 8 restim duxit choreis. planius Lamsseius, saltatrices inducit. χορευτρίαις εισάγει.

NOT. 83.

NOT. 84. Ibid. col. 2, num. 9. Tyria dele, repone tibia. ἀυλὶς.

NOT. 85.

NOT. 86. Ibid. cap. 2, num. 11, lin. 8, accersito sene quodam. Græce est, προσκαλεσαμένη τὸν τῶν πρεσβυτέρων. vertit Lamsseius : accersito Presbytero.

NOT. 87.

NOT. 88. Pag. 244, col. 1, post nu. 14, adde: [Hic aliqua leginson poterant in Græco MS. quæ et omisit Interpres.

NOT. 89.

NOT. 90. Ibidem col. 2, lin. 8, fides autem familiam ducebat. Græce est : ἡ δὲ πίστις προηγέτο πάντων, ἕως αὐτῆς τοῦς ἀρμόδς τῆς ψυχῆς συστρίγρουσα. Lamsseius : Fides autem omnia præcedebat, totos ipsius humeros omnino constringens.

NOT. 91.

NOT. 92. Pag. 243, col. 1, lin. 6, a fine, post a triginta ad sexaginta, adde : nam præclarum est a minoribus ad majora proficere. quod in Græco habetur.

NOT. 93.

NOT. 94. Ibid. col. 2, cap. 4, nu. 26, lin. 14, pro, personas pulcras, facies decoras, et colloquia simplicia;

NOT. 95.

repone, elegantes vultus, figuras indecentes, et anti-quam conversationem. πρόσωπα ἐνπρεπῆ, καὶ σχήματα ἀπρεπῆ, καὶ ὀμιλίαις ἀρχαίαις.

NOT. 87. Page 246, col. 1, nu. 28, lin. 8, in fuga diaboli; repone, in fuga deterioris, ἐν ἀποφυγῇ τοῦ χειρόνος.

NOT. 88. Ibidem cap. 3, nu. 30, lin. 3, quæ et palato suo eligebat, etc., repone, Unaquæque autem earum accipiebat quantum volebat. Græce est, ἕκαστη δὲ αὐτῶν ἐδέχετο ὅπερ ἔβούλετο.

NOT. 89. Pag. 247, col. 1, nu. 36, lin. 4, a fine illius numeri: viperæ recenter natæ; repone, viperæ nascentes. Ita Græce : αἱ ἐχίδναι γεννόμεναι. Et patet, quia dicuntur alvum matris dilaniare, ut in auram prodeant.

NOT. 90. Ibidem nu. 37, lin. 3, ante finem cap. assiculum, repone scintillam. Græce, σπινθήρα.

NOT. 91. Ibid. cap. 6, col. 2, lin. 4, a fine : justitiam mundi sequuntur; repone, juste et pie vivunt in seculo ὡς κατὰ τὸν κόσμον δικαιοπραγοῦντες.

NOT. 92. Pag. 249, col. 1, nu. 30, lin. 4. Ego sum terra et non homo, corrige, ego sum vermis, et non homo. Sic Græcum exemplar habet, et locus Psalmi.

NOT. 93. Ibid. nu. 33, lin. 10, post cilicino stramento; adde : alii vero continenter humi cubant, sed quamvis, etc., quæ in Græco habentur.

NOT. 94. Pag. 250, col. 2, nu. 64, lin. 13, non enim imposuisti finem obloquendi patri tuo, corrige, non enim cessas maledicere fratri tuo.

NOT. 95. Pag. 251, col. 1, num. 70, lin. 11, συνδιατρέφεις, corrige, συνδιατρέφεις α συνδιατρέπω, convertito; non α συνδιατρέπω, conversor.

NOT. 96. Ibidem col. 2, nu. 73, lin. 9, præputii cordis; corrige, circumcissionis cordis.

NOT. 97. Pag. 252, col. 2, nu. 84, Præterea id quod dicitur Verbum incarnatum esse, insinuat consequenter nativitatem. Melius ex Græco sic efferes : Ortum ipsius Generationem nominavit Divina Scriptura. Præterea quod inter homines dispensative nasceretur, consequenter Generatio est appellata.

NOT. 98. Pag. 253, col. 1, nu. 85, lin. 1, post mali, additur in Græco, δαίμονες.

NOT. 99. Pag. 254, col. 1, nu. 92, lin. 22. Percipite quæ dixi; corrige : attende ad ea quæ pronuntiantur. Græce, νέετὰ λεγόμενα.

NOT. 100. Pag. 255, col. 1, nu. 100, lin. 12, post de adversario, adde quæ habentur in Græco : Immoderatio ubique exitiosa. Ne simul arma tua exhaurias, ut nudus in conflictu reperiare, et facile supereris.

NOT. 101. Ibid. eodem num. lin. 17. Cave ne stellio velificationi se immisceat. Melius Lamsseius : Cave ne hostis subrepat in jejunii tui negotiationem. Græce est : Ὁρα μὴ ὁ ἐχθρὸς ἐπιστέληγῃ τῇ ἐμπορίᾳ τῆς νηστείας.

NOT. 102. Ibid. col. 2, cap. 14, num. 105, lin. penult. febris interrupta; hectica dicta; corrige, febres continuæ, πυρετοὶ ἀδιάλειπτοι.

NOT. 103. Pag. 256, col. 1, num. 108, lin. 13, post, se res habet in bonis; adde, nam et commilitonum meorum aliquis partes adversariorum adjuvat. Sæpe enim, etc.